

Offer, forbryder eller en blanding?

**- en sociologisk analyse af hvad der skyldes at nogle etniske minoritetsunge deltager i
gadekulturen –**

Udarbejdet af: Emir Samil Degirmenci

Underviser: Hakan Kalkan

Fag: Gadekulturen

Antal tegn: 16.563

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Robert Mertons strukturelle perspektiv.....	4
Anderson om gadekultur og socialisering i gadens særlige kodeks.....	5
Fremmedgørelse overfor skolen.....	7
Jensen om indvandrerdrenges selvscenesættelse som farlige.....	7
Hip hop som respons på strukturelle vilkår	8
Opsamling	8
Konklusion.....	9

Indledning

Mediediskursen i Danmark har i mange år været optaget af fænomenet indvandrerbander med et til tider unuanceret fokus. Nogle mediers fokus har oftest været ensidigt rettet på det personlige ansvar som et valg af en kriminell løbebane også rummer. Mediernes ensidige fokus er blevet fulgt op af politikernes ligeså ensidige retorik og tiltag om lovstramninger, fængslinger og udvisninger af kriminelle indvandrere. Dette klima bestående af mediernes fokus på den side og politikernes retorik på den anden har ikke så pudsigt skabt en opfattelse i den brede offentlighed og i den danske befolkning om at indvandrerne har hovedansvaret for bandekriminaliteten i Danmark. Således kunne man eksempelvis i Jyllandsposten og andre aviser læse konklusionen på en meningsmåling som Metro Express havde bestilt om netop dette skyldsspørgsmål. Konklusionen var som avisen skriver: *"Et overvældende flertal af befolkningen mener, at det primært er indvandrernes skyld, når København uge efter uge genlyder af skud og sirener fra politi og ambulancer. I en ny meningsmåling, som analyseinstituttet YouGov Zapera har lavet for metroXpress, peger 74 procent på indvandrergrupper som hovedansvarlige for bandekrigen, mens kun 43 procent tillægger rockerne samme skyld."* (Jyllandsposten 11.03.09)

Givet det faktum at ingen mennesker bliver født som kriminelle, er det nødvendigt at zoome ind på hvilken rolle andre faktorer end det personlige ansvar spiller. Her vil det være nyttigt at se på fasen før den kriminelle løbebane opstår. Dette giver anledning til nogle sociologiske overvejelser der kan nuancere det alt for ensidige fokus på det personlige ansvar og det individuelle valg via at inddrage centrale begreber som gadekultur, strukturelle forhold, og eksklusionsmekanismer der potentielt set kan afføde alternative veje, der går udenom samfundets normer til opnåelse af respekt og anerkendelse. Belysning af disse faktorer kan fremhæve de omstændigheder og omgivelser hvorunder individer træffer deres tilvalg eller fravalg. Nærmere bestemt vil jeg i denne opgave se på, hvad der gør at visse indvandrerdrøge ikke socialiseres ind i mainstreamsamfundet, men i stedet for vælger deres egen vej med et liv i en gadekultur.

Problemformulering:

Helt specifikt vil jeg levere et nuanceret svar på spørgsmålet om: "Hvorfor deltager visse unge mænd i gadekulturen?"

Jeg vil først kortfattet redegøre for Robert Mertons beskrivelse af samfundsstrukturelle forhold . Dernæst vil jeg redegøre for Elijah Andersons beskrivelse af gadekulturen og de unges socialisering i gadens kodeks. Efterfølgende vil jeg kortfattet berøre et empirisk studie, der bygger på en p.h.d. af

Sune Qvotrup Jensen. I dette indgår unge drenge fra Nørrebro. Studiet beskriver hvordan de unge påtager sig bestemte roller og bruger hip hoppen som en reaktion på de livsvilkår de lever under. Sidst vil jeg samle sammenfatte pointerne i en opsamling og nå frem til en konklusion.

Robert Mertons strukturelle perspektiv

Robert Merton argumenterer imod Southerland der hævder at kriminalitet er lært igennem interaktioner med andre kriminelle. Årsagen til kriminalitet er videreførelse og socialisering ifølge Southerland. (Southerland, 1993: 225f)

Dette bestrider Robert K. Merton eftersom at han argumenterer for at samfundet har en kulturel struktur, der rummer normer for legitime mål. Men samfundet rummer også et værdisæt der antyder de legitime midler man bør gøre brug af for at opnå målene. Eksempelvis indeholder den amerikanske drøm et markant budskab om at alle bør tilstræbe at realisere deres indre potentiale via at etablere sig succesfuldt med materiel velstand.

Denne drøm inkluderer også en opskrift på hvilke midler der skal anvendes, såsom uddannelse, karriere og de dertil beslægtede positioner i erhvervsmæssige sammenhænge. De materielle forventninger som individerne jagter, kan indfries via de nævnte midler.

I forlængelse af dette påpeger Merton at samfundet også har nogle klassestrukturer med et hierarki der indeholder både top og bund. De øverste er dem som klarer sig bedst grundet økonomiske, kulturelle og sociale ressourcer stærke baggrunde og familienetværk. Mens de lavere rangerede er dem som ikke besidder de omtalte ressourcer.

Af denne dualisme mellem kulturel struktur og klassestruktur opstår der et spændingsforhold for dem som ligger lavere nede i klassestrukturen af eksempelvis arbejderklassens børn. Eftersom de har internaliseret de samme mål og værdier som ligger i samfundskulturen, jagter de samme målsætninger som de privilegerede. Forskellen er blot, at eftersom de savner midlerne for at realiserer deres drømme, finder de alternative veje. Af denne grund, argumenterer Merton for at der opstår kreative tilgange der kan føre til en kriminel karriere. Mertens hovedpointe bliver så at kriminaliteten skyldes en reaktion på samfundets anomiske tilstand. (Robert Merton i *American Sociological Review*)

Mertons argument imod Sutherland, understøttes også af langvarig empirisk forskning der er foretaget af P.h.d forsker, Hakan Kalkan i Danmark, der viser at de fleste kriminelle såkaldte ”rollemodeller” afviser at lære deres yngre tilhængere de kriminelle teknikker i en aktiv forstand.

Om end der er undtagelser for dette generelle billede så bekræfter disse kun reglen. Derudover gør fleste sig umage for at skjule aspekter af deres kriminelle liv så de yngre netop ikke inddrages i det.

Indtrædelsen i en kriminel løbebane er dog i høj grad afhængig af, hvorvidt de illegitime og kriminelle midler er til stede. Uden deres tilstedeværelse vil en kriminel løbebane ikke opstå. Det område den unge vokser op i, er altså altafgørende for udformningen af en kriminel løbebane. (Cloward & Ohlin 1960: 160).

Hvis vi i forlængelse af Mertons perspektiv graver et spadestik dybere finder vi Elijah Andersons detaljerede beskrivelse af gadekulturen og gadens kodeks, som de omtalte indvandrerdrengene fødes ind i og er omgivet af. Med den pointe mener jeg at gadekulturen eksisterede før de omtalte indvandrere drengene kom til.

Anderson om gadekultur og socialisering i gadens særlige kodeks

Anderson giver en udførlig beskrivelse af Gadens kultur og gadens regler ved at zoome ind på det indre bys miljø. I det indre bys miljø anses respekt som en social kapital af stor værdi, særligt når adgangen til andre kapitalformer er lukkede hvilket udgør strukturelle forhold der peger ud over det personlige ansvar.

Respektens funktion er både at den er beskyttende i forhold til omverdenen eftersom at den skaber et omdømme for personen, derudover udgør den kernen til ens selvværd som person. Dette hænger igen sammen med at andre kilder til selvværd er lukkede for disse drenge eller opleves sådan.

De offentlige myndigheder lader til at have svigtet deres forpligtelser for områdets beboere hvoraf drengene føler at de er overladte til dem selv i forhold til beskyttelse og sikkerhed.

Retssystemet opfattes som et system med dobbeltstandarder – et sæt regler gælder for de hvide mens et andet sæt regler gælder for de sorte. (Anderson, 1999: 67f)

Deraf opstår der en form for folks lov, der implicerer gadekoder som respekt og sanktionsmekanismer som hævn for disrespekt.

Respekten bliver en afgørende værdi som alle kæmper for og den for en kritisk funktion der er beskyttende for personen der besidder den.

Mange aspekter i livet som påklædning, personens måde at gå på, den omgangskreds man gebærder sig i, ens familieomdømme osv. kommer til at få et omdrejningspunkt omkring respekten. Børn lærer denne regel tidligt og hurtigt. (Ibid:69f)

Børns opdragelse i hjemmet bliver testet og udfordret af gadens koder og den socialisering der foregår på gaden, hvorefter opdragelsen enten består eller oplever sammenbrud og erstattes med gadens koder.

En central overlevelses mekanisme, som børn ofte lærer er at have et omdømme der består af at man er villig til at kæmpe og udøve vold. Denne mekanisme udvikles for at opnå respekt blandt jævnaldrende.

Nogle børn lærer andre veje til at opnå respekten, såsom sporten, skolen, dans mm. Hvilket kommer af at forældrene forsøger at påvirke dem i en positiv retning. Hjemmet som børnene kommer fra, omend anstændig eller gadeorienteret, som Anderson opdeler dem, har uden tvivl en indflydelse på barnets retning men er ikke determinerende. Der er en række af forskellige faktorer der i samspil med hinanden kan blive udslagsgivende. Faktorer som : Nabolaget, omgivelsernes og vennernes indflydelse, de tilstedeværende sociale og økonomiske muligheder og hvordan barnet tilpasser sig eller responderer på alle disse faktorer. (Ibid:72)

Når drengene bliver teenagere så har de internaliseret gadens koder eller i det mindste lært hvordan de skal forholde sig til den i deres daglige omgang med den . Dets grundkrav er at man skal være prædisponeret til at udføre vold.

Personens offentlige udstråling skal være en subtil form for udtryk der signalerer at man har voldskapacitet.

Omstændighederne vil afgøre hvordan det skal komme specifikt til udtryk- det kan være ansigtsformer men også direkte tale.

Det er dog stadig ikke sikkert at man ikke bliver udfordret fordi der altid kan være andre der vil øge deres respekt beholdning og som er villig til at teste en.

Anderson fremhæver to ting i sin beskrivelse af gadens regler:

- 1- En historie om en nytilkommet dreng der bliver banket af gadens gruppe. Efterfølgende fanger drengen den ene og banker ham som hævn. Derved skaber han en følelse af genvundet respekt og selvværd hvilket repræsenterer gadens regel nr. et. Anderson påpeger denne som en ældgammel regel- der går tilbage til Romertiden og Shogun-krigerne.

Den kan observeres over alt, i arbejderklassens Irlandske område eller Italienske communities.

2- Gadens kode nr. to er, at hvis man besidder noget så forventes man at dele det . Anderson bruger igen et eksempel med en ny tilflyttet dreng i et nabolag. Hvis denne dreng bærer på noget fast food eller penge og andre drenge i gaden spørger efter det, så forventes han at dele det. Derved opnår han en plads i hierarkiet eller forhandler om sin stilling. (ibid: 84f)

Fremmedgørelse overfor skolen

Som følge af socialisering i gadens kultur og dennes stærkere indflydelse vil sorte børn ikke gå skolens vej fordi skolekulturen er i konflikt med gadens kultur, hævder Anderson.

Der opstår en slags anti-skole kultur hvorefter det at gå skolens vej kan medføre at man nedvurderes i gadens hierarki. Man anskues som den der går i fodsporene af det hvide barn.

Resultatet bliver at mange børn ikke anskuer eller ikke værdsætter skolens mission og forbindelse til den eksterne verden. De forbliver fremmedgjorte overfor den.

Skolens tilgang om alternative måder fremfor vold i at løse konflikt på anses som svigt eller eftergivenhed overfor gadens koder. Hvilket betyder at de opfatter det som en accept af at være andres dørmåtte. (Anderson, 1999: 93f).

Udover de redegjorte perspektiver vil jeg nu supplere med Sune Qvotrup Jensens P.h.d. der leverer empiri til at se fænomenet indefra dvs. baseret på subjekternes egne måder at se verden på som Jensen, fortolker og analyserer.

Jensen om indvandrerdrenges selvscenesættelse som farlige

I sin P.h. d om de unges selvfremsstilling som farlig – der er centreret omkring Nørrebro unge rødder, nævner Jensen et eksempel med en Ismael og en mindre dansk dreng. Hvore Ismael indtager rollen som farlig ved at positionere sig som farlig i en bestemt situation, idet han siger: ” Jeg er fucking ligeglad” som den danske dreng så bliver skræmt af. (Jensen, 2007: 280)

Jensens pointe er, at det at blive farlig eller spille rollen er en mulighed der er koblet til subjekt positionen den anden. Nærmere bestemt det etniske, kønnede og aldersbetingede kropstegn som de unge er bærere af. Jensen mener at de unge kombinerer dette med stilistiske elementer fra hip hoppens univers, således at deres selvfremsstilling bliver mere vellykket. Jensen supplerer hans argument med Vestels studier, der har vist at unge med etnisk minoritets baggrund har særlig mulighed for at spille den farlige fremmede.

Sandberg og Pedersen har vist at etnicitet kan fungere som skræmmende tegn og den kan iscenesættes på gadeplan blandt kriminaliserede unge mænd med indvandrerbaggrund i Oslo. Det farlige kan have en selvstændig betydning af eller egen rationalitet fordi det at omgive sig af en aura med farlighed kan fungere som en beskyttelse mod vold og trusler fra andre i hårde by og gade miljøer. (Ibid:282f)

Hip hop som respons på strukturelle vilkår

Jensen hævder at, omend hip hop er noget alment så er der gode grunde til at det kommer specifikt til udtryk i de gadeorienterede indvandrerdrenges anvendelse:

- a) Identifikation med social og økonomisk underprivilegerede sorte unge fra det urbane USA. Jensen fortolker dette via et bud fra Sernehdes på følgende vis: De unge mænd identificerer sig med den kultur fordi de opfatter sig selv ekskluderede og i en situation der på et symbolsk plan er tilsvarende de sorte amerikanske unge. Selvom de ved at de absolutte livsvilkår ikke er ens. Hip hop og rapkulturen bliver da et attraktivt reservoir af kulturelle praktikker for symbolsk at bearbejde eller yde modstand mod disse livsvilkår.
- b) Nogle af de unge kan undertiden parallelisere hip hoppens skildringer af vold og råhed med oplevelser fra deres barndom i krigshærgede lande. (Ibid: 285f)

Opsamling

Opsummerende kan vi konstatere at Merton vægter strukturelle årsager i sin forklaring. De strukturelle begrænsninger, der forekommer på baggrund af samfundets kulturelle struktur og klassestruktur, må ikke overses ved den ensidige fokus på det personlige ansvar. Dette afføder en tilstand, hvor de unge udvikler alternative anerkendelseskriterier ved at trække på deres kropslige og etniske/raciaale andethed og dermed spiller rollen som den farlige fremmed, ifølge Jensen. Men udviklingen af en kriminel løbebane er også determineret af muligheden for alternative illegitime mulighedsstrukturer, som Cloward og Ohlin påpeger. Foruden disse mulighedsstrukturer er en udvikling af en kriminel løbebane ikke mulig. Derfor har det været centralt at inddrage Anderson og hans studier af de socialiseringsprocesser, der finder sted i udsatte boligområder. Disse socialiseringsprocesser fører til internaliseringen af gadens koder og gadens kultur, der er i konflikt med skolekulturen. Disse socialiseringsprocesser fører således til, at der opstår en anti-skole-kultur. Slutteligt forøges den marginalisering og manglende anerkendelse, som disse unge i første omgang

udøver modstand imod. Diskursen om det personlige ansvar, vil blive belyst mere nuanceret, hvis det placeres i denne større sammenhæng og i lyset af de opridsede teoretiske positioner. Eftersom der ikke er tvivl om at det i sidste ende er individer der træffer et valg om de vil engagere sig i gadekulturen, eller lader sig indsluse til mainstreamsamfundets kultur eller laver en kombination af de to.

Konklusion

I opgavens indledning problematiserede jeg det ensidige fokus på det personlige ansvar, der inviterede til en nuancering via sociologiske refleksioner. Disse refleksioners omdrejningsakse har været strukturelle forhold, gadens kultur og alternative veje til opnåelse af respekt og anerkendelse. Set fra visse indvandrerdrenges perspektiv opleves mainstreamsamfundets legitime kanaler som værende lukkede. Vi har således konstateret, at der er en række strukturelle mekanismer der gør, at en række etniske minoritetsdrengene ikke kan opnå anerkendelse igennem de legitime kanaler i mainstreamsamfundet. Oplevelsen af disse strukturelle begrænsninger, skaber grobund for en alternativ søgen efter respekt, anerkendelse og status. For at opnå dette er der således nogle etniske minoritetsdrengene, der aktivt og strategisk trækker på deres etniske/raciaale andethed, hvorigennem de spiller rollen som den farlige fremmed. Herved forsøger de at opnå respekt og anerkendelse. I denne proces er socialiseringen i gadens kodeks, der finder sted i udsatte boligområder afgørende. Følgelig har de større incitament til at deltage i gadekulturen fremfor samfundskulturen, der formidles igennem skolesystemet, som de oplever en fremmedgørelse over for. Hvorvidt det er struktur eller aktør, personlig ansvar eller samfundets ansvar der vejer tungest i dette udfald skal jeg her ikke tage stilling til. Derimod har jeg med opgaven ønsket at nuancere debatten via sociologiske perspektiver og mit formål har været at besvare spørgsmålet om hvad der skyldes at visse indvandrerdrengene deltager i gadekulturen.